

NÁVRH FARNÍ ZAHRADY

Troubsko

Průvodní zpráva

Ing. Anna Němčíková, leden 2025

ZADÁNÍ

Návrh farní zahrady by měl zachovat její charakter a zahradu spíše doplnit prvky, které pomohou zahradu lépe komunitně využívat.

Měly by být zachovány vzrostlé stromy, pokud to jejich zdravotní stav dovolí. V zahradě zůstanou zachovány branky – z ulice Národního odboje a od domu č. 63, dále travnatá plocha pro hry, cestička (výšlap) od branky k faře, ohniště a zeleninové záhony. Měla by být také zachována a více uzavřena část soukromé zahrady v těsné blízkosti fary.

Po domluvě s obcí bude na pozemku z ulice Národního odboje časem zbudován přístřešek k autobusové zastávce a na ulici Úzká vznikne parkovací stání, které zasáhne cca 1 m do pozemku původní zahrady.

V zahradě by mělo vzniknout místo, které bude sloužit k setkávání lidí, venkovní výuce dětí z místní ZŠ a sloužení mší. Pro tyto účely by mělo být navrženo zastřešené místo. Dále by měla v zahradě přibýt místa ke ztišení či modlitbu, a dětské hry. Do veřejné části by mělo být doplněno sociální zařízení.

ZADÁNÍ

Návrh by měl dále obsahovat tyto prvky:

- Ovocné stromy
- Bylinkové a květinové záhony
- Lavičky
- Vodní prvek
- Naučné prvky
- Křížek

Při tvorbě návrhu by měl být kladen důraz na udržitelnost péče o zahradu.

NÁVRH

Farní zahrada je v návrhu koncipována jako ovocný sad se symetrickými prvky. V návrhu je kladen důraz na rozmanitost druhů, podporu biodiverzity místa a udržitelnost péče o zahradu.

Zahrada je rozdělena na soukromější část – v těsné blízkosti fary a na část více otevřenou veřejnosti – větší část s ovocným sadem.

Část zahrady více otevřená veřejnosti je v návrhu doplněna o nové ovocné stromy, které z části nahradí stromy, které se ze zdravotních důvodů budou muset odstranit. Kromě ovocných stromů jsou v zahradě navrženy i větší listnaté stromy, které by měly do zahrady přinést především stín do pobytových míst a odstínění pohledu z ulice. Prostor bude také více uzavřen a zútulněn díky výsadbě keřů, která je navržena podél hranic pozemku.

NÁVRH

Zhruba v půlce větší části zahrady vzniknou dvě zátiší – pro ztišení a pro dětské hry.

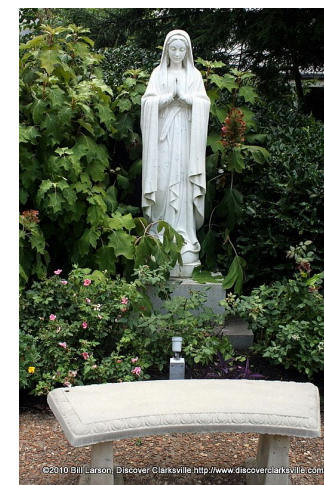

Budou vytvořeny pomocí zálivů z keřových a trvalkových výsadeb. Výsadby kolem dětského koutku budou tvořit především jedlé keře a pestré asymetricky osázené záhony trvalek.

Dětský kout bude obsahovat plochu pro přírodní stavění z kamenů a dřeva.

Zátiší pro ztišení a modlitbu je pojato více okrasně – pomocí kvetoucích keřů a symetricky sestavených trvalkových záhonů. Modlitební místo bude doplněno křížkem či sochou. Obě zátiší pak budou doplněny lavičkami, u dětského koutku by mohla být vybudována kruhová lavička kolem stromu umístěného v centru zátiší. Trvalkové záhony jsou sestaveny tak, aby kvetly v průběhu celé sezóny a lákaly opylovače.

NÁVRH

Uvnitř zátiší bude udržován krátce sekaný pobytový trávník. Na ostatní ploše v ovocném sadu bude pěstována vysokostébelná louka sečená 2x ročně. Účelem změny porostu je snížit intenzitu péče o trávník a možnost využití sena na mulčování výsadeb dřevin. Posečená tráva se tak nebude muset nikam odvážet, zůstane na pozemku a poslouží jako mulč a hnojivo. Zároveň by se měla výrazně zvýšit míra biodiverzity porostu – přirozeně se zde

objeví různé druhy kvetoucích bylin a porost se stane útočištěm pro více hmyzích druhů. Výhodou pěstování louky je také pozitivní vliv na kořenový systém stromů – extenzivní seč neodčerpává tolik živin z půdy a půda se méně vysušuje.

Zeleninové záhony budou posunuty více na západ, aby uvolnily místo pro plánovaný altán. Plocha záhonů bude zachována, záhony se propojí a doplní se nášlapy – například z dlažby, které zajistí, aby se dalo dosáhnout do všech míst záhonu a tak o něj lépe pečovat.

NÁVRH

U stávající vzrostlé třešně bude vybudován jednoduchý otevřený altán. Je zde navržen právě z toho důvodu, že třešeň je největší strom v zahradě a poskytuje stinné místo, kde je i horkých dnech příjemně. Zároveň místo opticky uzavírá a tvoří tak polootevřené zákoutí. U altánu je navržena kompostovací toaleta, která zde bude dobře dostupná z nejfrekventovanějších pobytových míst. Zároveň neruší pobytovou část u altánu, protože její technologie zajišťuje eliminaci zápachu. Vedle toalety je umístěn kompost pro snadné vysypávání zkompostovaného odpadu.

Altán je doplněn bylinkovým záhonem, který zde bude mít edukační a užitkovou funkci.

Nefunkční lavičky kolem ohniště budou nahrazeny novými ve stejném stylu jako ostatní lavičky v zahradě.

NÁVRH

Pobytovou část u altánu bude z východu ohraničovat vodní prvek skládající se z korýtek napojených na pumpu a dešťového záhonu, kam budou korýtká ústít. Dešťový záhon je koncipován tak, že snese občasné zamokření i suché období. Pro lepší vsak vody bude terén záhonu vymodelován do mělké prohlubně a zamulčován 10cm vrstvou štěrku.

Stávající volný prostor určený pro hry bude zachován a doplněn z jihu a východu stromy, který časem poskytnou místo pro oddech. Po plánované obnově plotu budou na místě původní keřové výsadby založeny záhony se stálezelenými popínavými dřevinami. Díky popínavkám se zvětší prostor pro hry a vznikne optické odstínění ulice Úzká.

V části zahrady více otevřené veřejnosti budou umístěny naučné cedule – zápichy s informacemi k příslušným prvkům. Cedule by mohly popisovat např. luční porost, jedlé keře, bylinkový záhon, hmyzí domeček a dešťový záhon.

V zahradě budou také umístěny budky pro různé druhy ptáků (na již vzrostlé stromy), hmyzí domeček a pítka pro ptáky a ježky.

NÁVRH

Soukromá farní zahrada bude oddělena stávající zdí a keřovou výsadbou, na kterou bude v místě stávající vrby navazovat volně rostoucí živý plot, díky kterému se vytvoří další klidné zákoutí pro posezení.

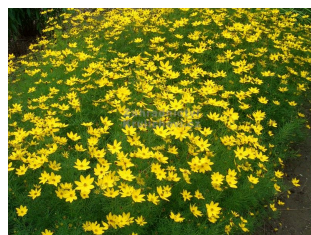
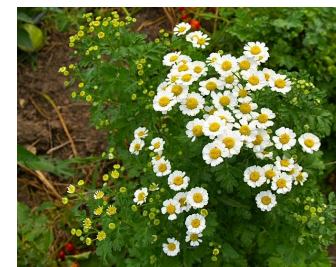
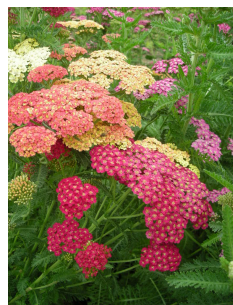

Prostor soukromé farní zahrady lze doplnit trvalkovými výsadbami lemující budovu fary (záhony E). Tyto záhony jsou složeny z tradičních vesnických druhů květin, které kvetou průběžně během celé sezóny.

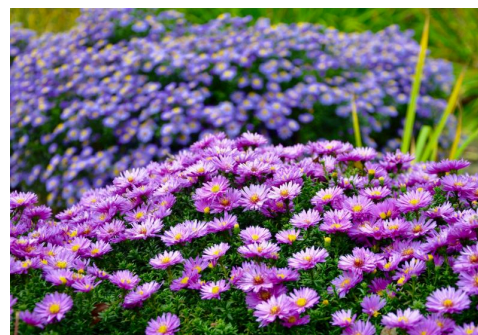
Prostor před farou bude doplněn ovocným stromem tradičně vysazovaným před domy - hrušní.

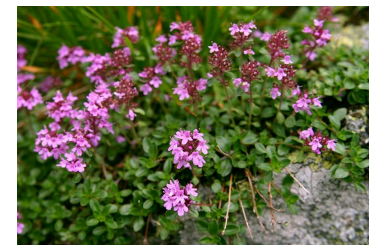
DRUHOVÉ SLOŽENÍ ZÁHONU A

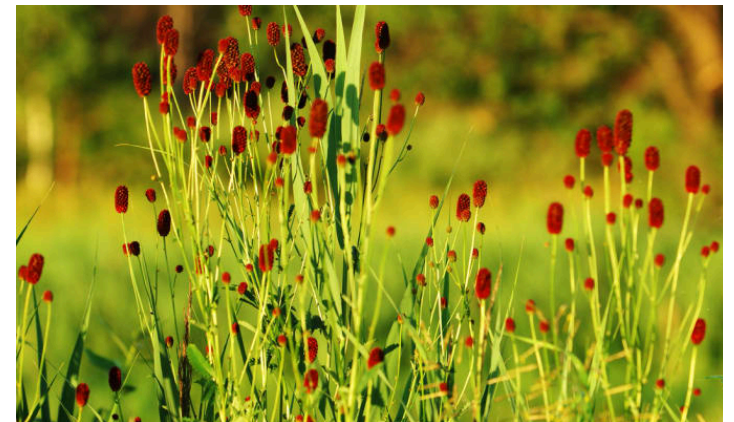
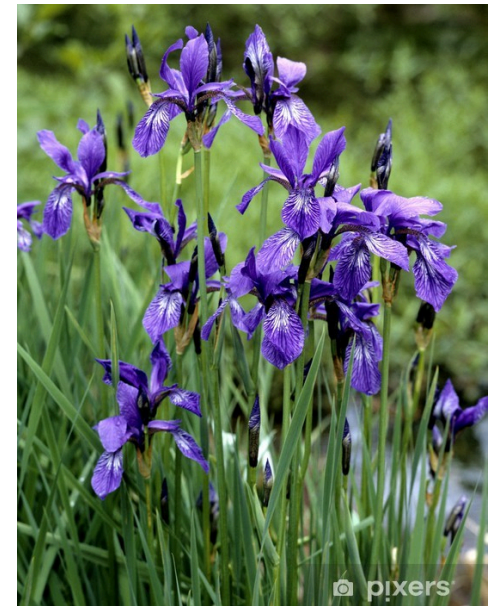
DRUHOVÉ SLOŽENÍ ZÁHONU B

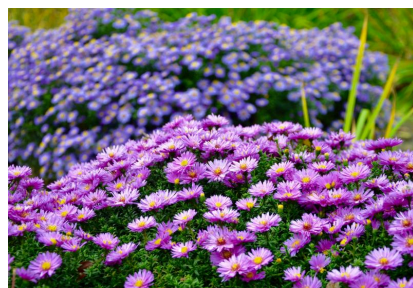
DRUHOVÉ SLOŽENÍ ZÁHONU C

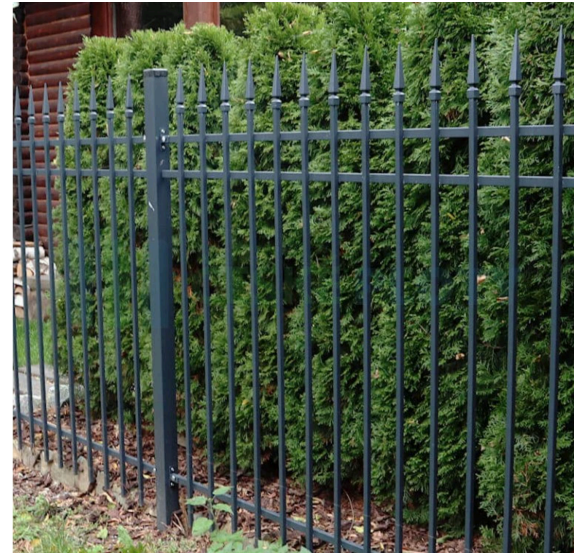
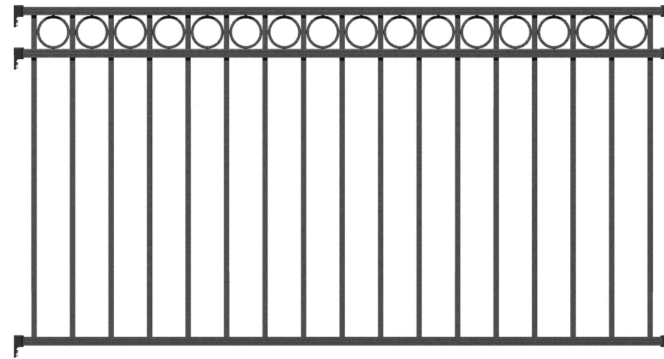
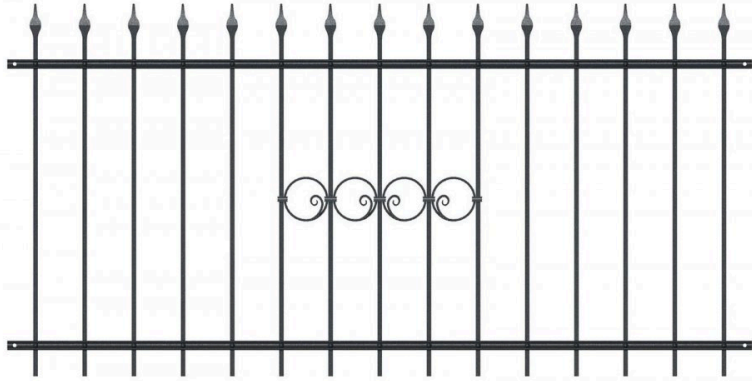
DRUHOVÉ SLOŽENÍ ZÁHONU D

DRUHOVÉ SLOŽENÍ ZÁHONU E

PLOTY

PROPOČET

Výsadba	počet ks	jednotka	cena/ks	cena (Kč)	
Stromy	12	ks	1000	12000	
Keře	250	m2	200	50000	
Kompost	17	m3	1200	20400	
Kůly a úvazy	36	ks	200	7200	
Nátěr	1	ks	1800	1800	
Trvalky	80	m2	500	40000	
Mulč	34	m2	800	27200	
Žulové kostky	12	m2	700	8400	
Doprava	1	ks	10000	10000	
				177000	
Mobiliář					
Altán	1	ks	50000	50000	
Kompostovací toaleta	1	ks	65000	65000	
Lavičky	9	ks	5000	45000	
Cedule	5	ks	5000	25000	
				185000	
CELKEM				362 000 Kč	

PLÁN PÉČE

Stromy

- zálivka v prvním roce 1x za měsíc
- výchovný řez první 4 roky
- prosvětlovací řez 1x za 4 roky
- přihnojení a zamulčování 1x za rok

Keře

- zálivka v prvním roce 1x za měsíc
- zmlazovací řez 1x za 5 let
- přihnojení a zamulčování 1x za rok

Trvalkové výsadby

- zálivka v prvním roce 1x za měsíc
- vypletí 2x za rok
- zamulčování 1x za 3 roky

Louka

- seč 2x za rok

Pobytový trávník

- seč 4-6x za rok

PLÁN PÉČE

Kompostovací toaleta

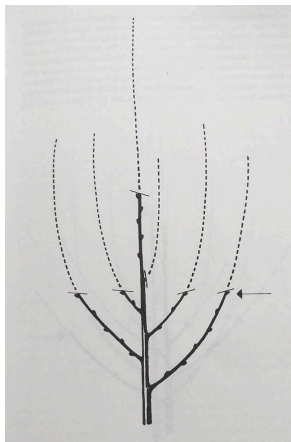
- výměna nádoby
- doplňování pilin
- zajišťování vody na umývání rukou
- doplňování toaletního papíru

Nárazové práce

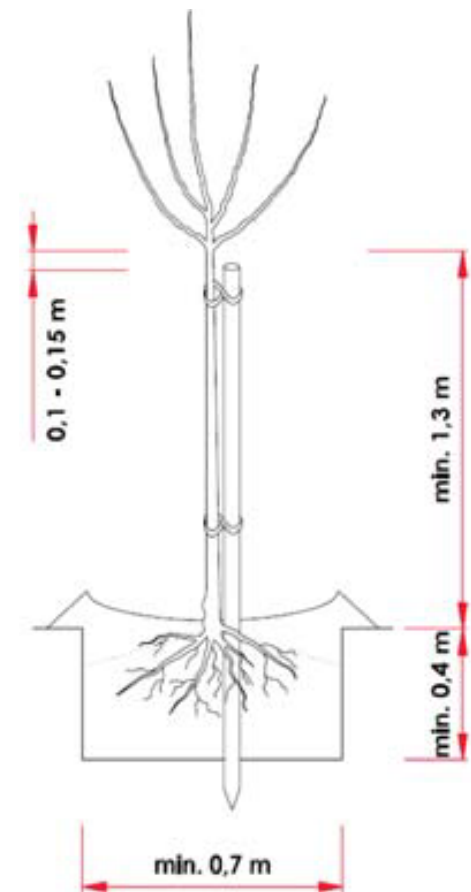
- oprava konstrukce korýtek
- natírání laviček
- natírání altánu

JAK ZASADIT STROM

- Ideálně na podzim (do zámrazu), lze i na jaře (březen)
- Výsadbová jáma 1,5x větší než kořeny, nepravidelný tvar
- Do jámy nejprve nalít konev vody
- Ostříhat suché a polámané kořeny
- Kořeny zasypat původní hlínou
- Stromek zasadit po krček (místo, po které byl zasazen ve školce)
- Vytvořit závlahovou mísu se zvýšenými okraji
- Zamulčovat směsí kompostu a štěrky (nesmí být zasypán přímo kmen)
- Povýsadbový řez
- Kotvení ke kůlu/ům by mělo být ponecháno 4 roky

Povýsadbový řez

JAK ZALOŽIT ZÁHON

- Na podzim (září-říjen) nebo na jaře (březen-duben)
- Zbavit záhon drnu, odplevelit
- Přidat hnojivo (nejlépe kompost)
- Výsadbová jáma stejně velká jako kořeny
- Lehce rozvolnit kořeny, aby se nestáčely dokola
- Oddělit záhon od trávníku - lem z žulových kostek
- Lem: 2 řady kostek 6/8 do štěrkového lože 15x15 cm vystlané goetextilií
- Zalít
- Zamulčovat (štěpka z listnáčů, štěrk) do výšky max. 5 cm

